

Europos Parlamento (EP) plenarinėje sesijoje Briuselyje trečiadienį, Kovo 11-ąją, bus paminėtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo bei Baltijos šalių *Dainuojančių* Revoliucijų 30-metis. Tam skirta speciali Europos Parlamento plenarinio posėdžio diskusija:

„Commemoration of the 30th anniversary of the Baltic Singing Revolution: a struggle for democracy and independence that initiated a collapse of the Soviet Union“ (Baltijos šalių *Dainuojančios* revoliucijos trisdešimtmečio: kovos už demokratiją ir Nepriklausomybę, sukėlusios Sovietų Sąjungos griūtį, paminėjimas).

Lietuvos Europos Parlamento narių iniciatyva įtraukti šį klausimą į darbotvarkę paprašė trijų Baltijos šalių Lietuvos, Latvijos ir Estijos delegacijų parlamentarai. Specialius pranešimus šia proga padarys Europos Sąjungos Taryba bei Europos Komisija.

Diskusijos metu visai Europos Sąjungos bendruomenei bus pabrėžiama, kad būtent nuo Baltijos šalyse įsisiūbavusios *Dainuojančios* revoliucijos 1988-1989 m. ir Nepriklausomybės paskelbimo 1990-aisiais prasidėjo Sovietų Sąjungos byrėjimas.

„Įtraukę šį klausimą į EP plenarinio posėdžio darbotvarkę, Europos Sąjungos šalims ir pasauliui norime priminti, kad 1990 m. Baltijos šalyse nubangavusios *Dainuojančios* revoliucijos, ir dar anksčiau – 1988, 1989 m. prasidėję taikūs protestai – lėmė trijų Baltijos šalių galimybes atkurti savo Nepriklausomybes, kurias jos prarado 1940 m. sovietų okupacijos metu. Tuo pačiu prasidėjo ir Sovietų imperijos žlugimas, – pabrėžė EP Europos liaudies partijos Lietuvos delegacijos vadovas Andrius Kubilius. – Sovietų imperijos žlugimo pradžios formaliąją data galėtume laikyti 1990 m. kovo 11 d., kai Lietuva paskelbė Nepriklausomybę. Estija Nepriklausomybę paskelbė 1990-ųjų kovo 30 d., Latvija – tų pačių metų gegužės 4 d. Baltijos šalių drąsa ir patirtis atkuriant demokratiją, žodžio laisvę ir teisės viršenybę taikiu keliu padarė didelę įtaką Rusijos demokratinių jėgų stiprėjimui ir kitose buvusiose Sovietų Sąjungos šalyse. Kremlius visaip bandė nutraukti šias taikias revoliucijas savo kruvinais ir agresyviais veiksmais, tačiau nesėkmingai. Žmonių laisvės troškimas buvo pernelyg stiprus ir nenugalimas.“

1991-ųjų metų Rugsėjo pučo metu demokratinės Rusijos jėgos panaudojo tuos pačius taikius masinio pasipriešinimo metodus, kaip ir Baltijos šalyse, ir apgynė Rusijos demokratiją.

Pasak EP narės, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarės Rasos Juknevičienės, Kovo 11-oji – tai nėra vien tik Lietuvai svarbi data. Tai yra visos Europos svarbi istorinė data, nes mūsų, Baltijos valstybių, kova prieš Sovietų imperiją buvo sienos griovimas iš imperijos vidaus. Nėra abejonių, kad Kovo 11-oji buvo stipriausias smūgis, sugriauanant milijonus žmonių sunaikinusią bolševikų imperiją.

„Mes švenčiame ne tik savo Nepriklausomybę. Ta proga verta išryškinti tą milžinišką vaidmenį, kurį Lietuvos Nepriklausomybės siekis suvaidino sugriaunant Sovietų Imperiją. Imperijos griūtis neįvyksta per vieną dieną. Šis procesas vis dar tęsiasi, – sakė EP narys A. Kubilius. – Taip pat norime pabrėžti, kad visos Europos solidarumas irgi suvaidino ypatingą vaidmenį, naikinant mus nuo Europos atskyrusias raudonąsias linijas. Parlamento specialioje diskusijoje bus proga padėkoti už tokią solidarumą. Bet tokios europietiškos vienybės, ir ypač – mūsų vienybės, toliau reikia Ukrainai, Moldovai, Sakartvelui, tautoms, kurios vis dar kenčia nuo tebesitęsiančiu imperijos griūties konvulsijų. Todėl ateinančių dešimtmetį privalome didinti vieningos, laisvos ir taikios Europos kūrimo pagreitį, kas padės užbaigti tai, kas prasidėjo prieš 30 metų, Kovo 11-ąją.“

„Diskusija Parlamente tą dieną turi būti ne tik apie trisdešimties metų senumo istoriją, bet ir apie Europos, įskaitant Rusiją, ateitį. Mūsų visų interesas – demokratinė ir taiki Rusija. Apie tai kaip tik ir tinka diskutuoti šia proga“, – sakė EP narė R. Juknevičienė.

Solidarumo judėjimas ir taikios revoliucijos Lenkijoje, Baltijos šalių Dainuojanti revoliucija, Berlyno sienos griūtis ir Višegrado šalių Velvetinė revoliucija yra patys svarbiausi XX amžiaus antrosios pusės įvykiai, kai pradėjo griūti Sovietų imperija ir Europoje pradėjo nykti vadinamosios raudonos skiriamosios linijos.

„Simboliškas paradoksas, kad visame Europos kontinente parlamentiniu posėdžiu Kovo 11-osios 30-metį minėsime tik Briuselyje, Europos Parlamente“, – reziumavo EP narys A. Kubilius.

